

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

03.05.2018 № 48 - р/к

Справа № 1/02-89-15

м. Харків

Про порушення законодавства про захист
економічної конкуренції та накладення штрафу

Адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 1/02-89-15 про порушення суб'єктом господарювання в особі ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "ХАРКІВГАЗ" (надалі – ПАТ "ХАРКІВГАЗ") та ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" (надалі - ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ") законодавства про захист економічної конкуренції та подання першого відділу досліджень і розслідувань від 18.12.2017 № 535,

ВСТАНОВИЛА:

В ході дослідження ринків скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) на виконання доручення Голови Антимонопольного комітету України від 08.06.2015 № 13-01/343 про виявлення порушень законодавства про захист економічної конкуренції та вжиття заходів на зазначених ринках, на підставі подання першого відділу досліджень та розслідувань від 17.06.2015 № 252 про початок розгляду справи за ознаками вчинення суб'єктом господарювання в особі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах), розпорядженням адміністративної колегії Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 18.06.2015 № 99-рп/к розпочато розгляд справи № 1/02-89-15 (надалі – Справа).

Дії суб'єкта господарювання в особі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" полягають у:

1) встановленні наказами ПАТ "ХАРКІВГАЗ" від 01.08.2013 № 375 "Про внесення змін до наказу ПАТ "ХАРКІВГАЗ" від 24.07.2013 № 365 "Про введення в дію ціни на газ скраплений, що реалізується населенню у балонах" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" від 17.09.2013 № 137 "Про зміну ціни на газ скраплений, що реалізується населенню Харківської області" економічно необґрунтованої завищеної вартості скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) шляхом застосування завищених експлуатаційних витрат ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ", а саме таких статей витрат як електроенергія, скраплений газ на технологічні потреби, відшкодування ПАТ "ХАРКІВГАЗ" податку на землю;

2) встановленні наказами ПАТ "ХАРКІВГАЗ" від 31.07.2014 № 389 "Про введення в дію ціни на газ скраплений, що реалізується населенню у балонах" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" від 27.08.2014 № 111 "Про зміну ціни на газ скраплений, що реалізується населенню Харківської області" економічно необґрунтованої завищеної вартості скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) шляхом застосування завищених експлуатаційних витрат ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ", а саме таких статей витрат як електроенергія, скраплений газ на технологічні потреби, скраплений газ для власних потреб (заправка авто "кліть"), відшкодування ПАТ "ХАРКІВГАЗ" податку на землю.

В результаті збирання та аналізу доказів, з'ясування дійсних обставин Справи встановлено наступне.

ПАТ "ХАРКІВГАЗ" створене на підставі наказу Державного комітету по нафті і газу від 14.03.1994 № 116 шляхом перетворення Державного підприємства по газопостачанню та газифікації "ХАРКІВГАЗ" у Відкрите акціонерне підприємство по газопостачанню та газифікації "ХАРКІВГАЗ". ПАТ "ХАРКІВГАЗ" є правонаступником всіх прав та обов'язків Державного підприємства по газопостачанню та газифікації "ХАРКІВГАЗ" та Відкритого акціонерного товариства по газопостачанню та газифікації "ХАРКІВГАЗ".

ПАТ "ХАРКІВГАЗ" відповідно до статуту, затвердженого загальними зборами акціонерів товариства (протокол загальних зборів акціонерів від 13.04.2012 № 1) та зареєстрованого у виконавчому комітеті Харківської міської ради 17.05.2012 (номер запису 14801050040005806), є юридичною особою (господарюючим суб'єктом) за законодавством України. Місцезнаходження ПАТ "ХАРКІВГАЗ": 61109, м. Харків, вул. Безлюдівська, 1. Ідентифікаційний код - 03359500.

Основним видом діяльності ПАТ "ХАРКІВГАЗ" є розподілення газоподібного палива через місцеві (локальні) трубопроводи (код за КВЕД 35.22).

ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" є юридичною особою, що діє на підставі статуту, зареєстрованого у виконавчому комітеті Харківської міської ради від 01.12.2008 за № 14801050014042785, нова редакція якого затверджена загальними зборами його учасників (протокол Загальних зборів учасників від 01.08.2013 № 3). Єдиним учасником ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" є ПАТ "ХАРКІВГАЗ".

Місцезнаходження ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ": 61109, м. Харків,

вул. Безлюдівська, буд. 1. Ідентифікаційний код – 36224035.

Основним видом діяльності ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" є роздрібна торгівля пальним (код за КВЕД 47.30).

ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" має дозволи на виконання робіт підвищеної небезпеки при роздрібній торгівлі пальним від 21.12.2012 № 753.12.63-51.51.0, від 16.10.2012 № 621.12.63-51.51.0 та торгові патенти на провадження торговельної діяльності скрапленим газом у балонах зі спеціалізованих автомобілів.

З метою визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єкта господарювання в особі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" застосовано Методику визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затверджену розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р та зареєстровану Міністерством юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (надалі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики, встановлено наступне.

Об'єктами дослідження щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:

- суб'єкт господарювання в особі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ";

- послуги з реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах).

Надавачем послуг з реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення на території Харківської області протягом квітня-грудня 2012 року, 2013-2014 років та січня-серпня 2015 року був суб'єкт господарювання в особі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ".

На реалізацію газу, закупленого ПАТ "ХАРКІВГАЗ" на аукціонах, населенню Харківської області в балонах ємністю 50 л (21 кг скрапленого газу) ПАТ "ХАРКІВГАЗ" 10.04.2012 був укладений договір доручення № 80/71 (надалі – Договір-доручення) з ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ".

Договір-доручення викладено в новій редакції на підставі Додаткової угоди до Договору доручення від 17.05.2013 № 2 (надалі – Додаткова угода).

Відповідно до пункту 1.1 Додаткової угоди в порядку та на умовах, визначених Договором-доручення, Довіритель (ПАТ "ХАРКІВГАЗ") доручає, а Повірений (ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ") зобов'язується від імені та за рахунок Довірителя здійснювати реалізацію скрапленого вуглеводного газу для потреб споживачів Харківської області, придбаного на спеціалізованому аукціоні, згідно їх заявок.

Згідно з пунктом 2.1 Додаткової угоди ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" не має права розпоряджатись переданим йому скрапленим вуглеводневим газом для потреб населення Харківської області на свій розсуд.

Відповідно до пункту 2.2 Додаткової угоди ПАТ "ХАРКІВГАЗ" передає ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" скраплений газ, обсяг якого визначається в Завданнях на реалізацію скрапленого газу (надалі – Завдання), які підписуються Довірителем

та Повіреном щомісячно, до 25 числа місяця, який передує місяцю, в якому буде здійснюватися реалізація скрапленого газу. Скраплений газ Довіритель передає Повіреному за адресою розташування заводу – виробника скрапленого газу.

Пунктом 2.3 Додаткової угоди встановлено, що відпускна ціна на скраплений газ (ціна реалізації скрапленого газу споживачу) визначається Довірителем.

Пунктом 2.5 Додаткової угоди передбачено, що Довіритель передає Повіреному скраплений газ в обсягах, погоджених Сторонами в Завданнях до 28 числа місяця, який передує місяцю, в якому буде здійснюватися реалізація скрапленого газу. Приймання-передача скрапленого газу, необхідного для реалізації згідно з підписаним Завданням, здійснюється Сторонами з оформленням відповідного акту прийому-передачі.

Згідно з пунктом 5.1 Договору-доручення Повірений за виконання своїх зобов'язань за цим Договором має право на винагороду, яка розраховується як добуток кількості реалізованих балонів за звітний місяць та різниці ціни балона газу, ціни газу в окремо взятому балоні (витрати Довірителя) та витрат, пов'язаних з наливом газу, послугами біржі та ін. (витрати Довірителя).

Обсяги реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) в межах негазифікованих населених пунктів Харківської області за період квітня-грудня 2012 року, 2013-2014 років та січня-серпня 2015 року складають 28 699 176 грн.

Відповідно до листа ПАТ "ХАРКІВГАЗ" від 25.02.2016 № 1003 (вх. від 29.02.2016 № 7711) з 01.09.2015 Договір-доручення розірвано за згодою сторін та ПАТ "ХАРКІВГАЗ" з цього часу не здійснює діяльність з реалізації скрапленого газу для побутових потреб (населення).

Отже, враховуючи той факт, що єдиним засновником ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" є ПАТ "ХАРКІВГАЗ", а також укладання Договору-доручення, ПАТ "ХАРКІВГАЗ" могло давати обов'язкові до виконання вказівки, визначати умови господарської діяльності ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ", та, як наслідок, чинити вирішальний вплив на господарську діяльність зазначеного товариства.

Зважаючи на викладене, ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" та ПАТ "ХАРКІВГАЗ" пов'язані відносинами контролю у розумінні статті 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції" та протягом квітня-грудня 2012 року, 2013-2014 років та січня-серпня 2015 року здійснювали діяльність з роздрібною реалізацією скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) в межах Харківської області як єдиний суб'єкт господарювання.

Послуги з реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) у розумінні абзацу тринадцятого статті 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції" є товаром.

Товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів, у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Для побутових потреб населення скраплений газ використовується поряд з природним газом. Однак, ці товари мають різні фізичні властивості, якісні показники, експлуатаційні характеристики, умови обладнання для використання і транспортування. Зокрема, природний газ доставляється споживачам трубопровідним транспортом безпосередньо до об'єкта газопостачання у будівлі, у той час як скраплений газ доставляється переважно у балонах ємкістю 50 л (21 кг). Також природний газ використовується для опалення приміщень, у той час як скраплений газ для опалення, як правило, не використовується. Побутові споживачі скраплений газ у балонах використовують для приготування їжі.

Не може бути заміником скрапленого газу, що використовується для побутових потреб, і комерційний газ, оскільки останній є дорожчим. Окрім цього, продаж газу для побутових потреб населення забороняється безпосередньо з автомобільних цистерн для перевезення газу, автомобільних газозаправних станцій, автомобільних газозаправних пунктів та паливної системи автотранспортних засобів, переведених на скраплений газ (пункт 25 Правил роздрібної торгівлі та надання послуг з постачання скрапленого вуглеводневого газу для побутових потреб населення та інших споживачів, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 20.11.2003 № 1790 (надалі - Правила). Таким чином, споживачі (населення) не можуть на власний розсуд будь-де придбавати скраплений газ в балонах та перевозити його власним автотранспортом.

Скраплений газ для побутових потреб населення не є взаємозамінним із електричною енергією, оскільки споживчі властивості скрапленого газу та електроенергії є різними, зокрема у зв'язку з тим, що для використання споживачами електричної енергії для комунально-побутових потреб використовується інше обладнання, ніж при використанні скрапленого газу. Крім того, рівень цін на електричну енергію для населення та на скраплений газ для комунально-побутових потреб для населення є різним.

Використання скрапленого газу для побутових потреб вимагає від споживача наявності лише газобалонного обладнання.

Необхідною умовою для використання природного газу для побутових потреб є наявність приєднання об'єкта споживача до газорозподільних мереж.

Умовами споживання електричної енергії, крім наявності електроплити, є наявність дозволеної необхідної приєднаної потужності.

Для споживання твердого палива необхідною умовою є наявність печі певної конструкції, яка дозволяє використовувати її не лише для опалення приміщення, а і для приготування їжі.

Відтак, скраплений газ, природний газ, тверде паливо та електрична енергія, що використовуються для побутових потреб, мають різні умови споживання.

Умови реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (в балонах) визначаються Правилами роздрібної торгівлі та надання послуг з постачання скрапленого вуглеводного газу для побутових потреб населення та інших споживачів, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від

20.11.2003 № 1790 (надалі – Правила).

Відповідно до пункту 21 Правил роздрібну торгівлю та надання послуг з постачання скрапленого вуглеводневого газу для побутових потреб населення здійснюють:

- спеціалізовані підприємства, які мають дозвіл Держнаглядохоронпраці на надання послуг з постачання газу, торговий патент для роздрібної торгівлі, забезпечені аварійно-диспетчерськими службами, оперативним зв'язком "04", підрозділами аварійно-відновних робіт, а також мають виробничу базу, необхідну для виконання всіх видів робіт для забезпечення безперебійного та безаварійного газопостачання;

- інші суб'єкти підприємницької діяльності, які мають дозвіл Держнаглядохоронпраці на цей вид діяльності і торговий патент для роздрібної торгівлі.

Відповідно до статті 41 Закону України "Про нафту і газ" підприємства, частка держави у статутному капіталі яких 50 відсотків та більше, господарські товариства, 50 відсотків та більше акцій (часток, паїв) яких знаходяться у статутних капіталах інших господарських товариств, акціонером яких є держава і володіє в них контрольним пакетом акцій, а також дочірні підприємства, представництва та філії таких підприємств і товариств, учасники договорів про спільну діяльність, та/або особи, уповноважені договорами про спільну діяльність, укладеними за участю зазначених підприємств, щомісячно здійснюють продаж нафти сирової і газового конденсату власного видобутку, видобутих на підставі спеціальних дозволів на користування нафтогазоносними надрами (крім обсягів, що використовуються на власні технологічні потреби), а також скрапленого газу – виключно на біржових аукціонах.

Порядок організації та проведення біржових аукціонів з продажу нафти сирової і газового конденсату власного видобутку, скрапленого газу, визначення стартових цін на таких аукціонах, а також порядок визначення обсягів реалізації на біржових аукціонах скрапленого газу для потреб населення встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Механізм організації та проведення біржових аукціонів з продажу нафти сирової, газового конденсату власного видобутку і скрапленого газу на внутрішньому ринку, в тому числі спеціалізованих аукціонів з продажу скрапленого газу для потреб населення, зокрема протягом 2012-2013 років та січня-жовтня 2014 року визначався Порядком організації та проведення біржових аукціонів з продажу нафти сирової, газового конденсату власного видобутку і скрапленого газу, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 03.10.2011 № 1064 (надалі – Порядок № 1064). Після втрати чинності Порядком зазначене питання регулюється Порядком організації та проведення біржових аукціонів з продажу нафти сирової, газового конденсату власного видобутку і скрапленого газу, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.10.2014 № 570 (надалі – Порядок № 570).

Згідно з пунктом 72 Порядку № 1064 та пунктом 52 Порядку № 570 продаж

скрапленого газу для потреб населення здійснюється на спеціалізованих аукціонах згідно із затвердженим аукціонним комітетом графіком.

До набрання чинності Кодексом газорозподільних систем, затвердженим постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30.09.2015 № 2494, умови реалізації природного газу визначались Правилами надання населенню послуг з газопостачання, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 09.12.1999 № 2246, зі змінами.

Умови реалізації електричної енергії визначаються Правилами користування електричною енергією для населення, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.1999 № 1357, зі змінами.

Умови реалізації твердого палива визначаються самим ринком.

Система ціноутворення на скраплений газ, природний газ, електричну енергію та тверде паливо різна. Так, ціни (тарифи) на природний газ та електричну енергію встановлюються спеціально уповноваженим на це органом – Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. Ціни на скраплений газ та тверде паливо, що відпускається населенню для комунально-побутових потреб, встановлюються суб'єктами господарювання самостійно з урахуванням обмежень рівня рентабельності, встановлених відповідними розпорядженнями обласних державних адміністрацій.

Враховуючи викладене, скраплений газ, природний газ, тверде паливо та електрична енергія, що використовуються для побутових потреб, не є подібними з точки зору споживчих характеристик, умов споживання та реалізації, рівня цін. Отже, послуга з реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення не має товарів-замінників.

Таким чином, товарними межами ринку визначено послуги з реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах).

Споживачами послуг з реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) є фізичні особи.

Відповідно до Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої, з точки зору споживача, придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним.

Відповідно до пункту 36 Порядку № 1064 та пункту 17 Порядку № 570 планування обсягів скрапленого газу, що необхідні для задоволення потреб населення у повному обсязі, здійснюється шляхом подання Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими держадміністраціями разом з покупцями скрапленого газу для потреб населення інформації про обсяг такого газу за формою, встановленою Мінекономрозвитку за погодженням з Міненерговугіллям.

Відповідно до пункту 53 Порядку № 1064 та пункту 72 Порядку № 570 (в редакції від 16.10.2014) покупці скрапленого газу для потреб населення подають біржі до 10 числа місяця, в якому проводиться спеціалізований аукціон, інформацію про планові обсяги потреби регіону в скрапленому газі для потреб населення та планові обсяги закупівлі такого газу.

Забезпечення потреб населення у скрапленому газі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" здійснювало шляхом його закупівлі за договорами, укладеними з ПАТ "Укргазвидобування" (04053, м. Київ, вул. Кудрявська, 26/28), за результатом спеціалізованих аукціонів, проведених Українською аграрною біржею (м. Київ, просп. Науки, 25).

За інформацією ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ", наданою листом від 05.09.2014 № 557 (вх. від 08.09.2017 № 4821), воно не приймало участі у спеціалізованих аукціонах на закупівлю скрапленого газу для потреб населення.

Відповідно до Договору-доручення реалізацію закупленого ПАТ "ХАРКІВГАЗ" на спеціалізованих аукціонах скрапленого газу для побутових потреб населення Харківської області в межах Харківської області здійснювало ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" протягом квітня-грудня 2012 року, 2013-2014 років та січня-серпня 2015 року.

Відповідно до пояснень, зокрема, від начальників Лозівської, Куп'янської та Ізюмської дільниць ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ", з яких встановлено, що порядок визначення маршрутів за кожним населеним пунктом здійснюється на підставі замовлень споживачів, зокрема, засобами телефонного зв'язку до органів місцевого самоврядування та безпосередньо до дільниць ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ". Органи місцевого самоврядування формують перелік заявок із зазначенням адрес споживачів та передають до ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ". На підставі отриманої інформації ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" формує найбільш доцільний маршрут для здійснення поставки скрапленого газу (в балонах) споживачам, про що повідомляє із зазначенням дати здійснення поставки органи місцевого самоврядування для подальшого інформування ними споживачів. Доставка скрапленого газу для побутових потреб населення (в балонах) здійснюється спеціально обладнаним автотранспортом – автомобілями «кліть» за маршрутами, сформованими ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ".

Таким чином, суб'єкт господарювання в особі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" здійснював реалізацію скрапленого газу для побутових потреб населення в межах Харківської області протягом квітня-грудня 2012 року, 2013-2014 років та січня-серпня 2015 року.

Відповідно до Правил реалізація скрапленого газу населенню відбувається шляхом доставки балонів з газом до споживача спеціалізованим автотранспортом. Забороняється продаж газу для побутових потреб населення безпосередньо з автомобільних цистерн для перевезення газу, автомобільних газозаправних станцій, автомобільних газозаправних пунктів та паливної системи автотранспортних засобів, переведених на скраплений газ, а також поза пунктами реалізації газу. Відповідальність за безпечне наповнення, зберігання,

транспортування та реалізацію газу покладено на суб'єктів підприємницької діяльності.

Таким чином, споживачі (населення) не можуть на власний розсуд будь-де придбавати скраплений газ в балонах та перевозити його власним автотранспортом.

Реалізацію скрапленого газу для побутових потреб (населення) суб'єкт господарювання в особі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" здійснював в межах негазифікованих населених пунктів Харківської області.

Враховуючи вищевикладене, територіальними (географічними) межами ринку послуг з реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) визначено територію негазифікованих населених пунктів Харківської області.

Відповідно до Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок із сталою структурою.

Часовими межами визначено протягом квітня-грудня 2012 року, 2013-2014 років та січня-серпня 2015 року - проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.

Інших надавачів послуг з реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) в зазначений період в межах Харківської області не було.

Потенційними конкурентами вважаються: суб'єкти господарювання, які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари, що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.

В межах Харківської області протягом квітня-грудня 2012 року, 2013-2014 років та січня-серпня 2015 року були відсутні суб'єкти господарювання, які б могли бути потенційними конкурентами суб'єкта господарювання в особі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" на ринку послуг з реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах).

Бар'єрами вступу потенційних конкурентів на ринок скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) є:

- адміністративні обмеження, пов'язані з необхідністю одержання дозволів органів місцевого самоврядування на оренду земельної ділянки для розміщення газонаповнювальних пунктів, станцій або пунктів обміну балонів, а також дозволів на здійснення роздрібного продажу скрапленого газу у балонах, охорони праці, пожежного нагляду тощо;

- економічні обмеження, пов'язані з необхідністю залучення значних коштів для будівництва та початку роботи об'єктів з газонаповнювальним обладнанням, поповненням обігових коштів;

- наявність матеріально-технічної та виробничої бази, кадрів, технологій, підрозділів аварійно-відновних робіт тощо;

- необхідність отримання дозволу Держнаглядохоронпраці на надання послуг з постачання газу, торгового патенту для роздрібною торгівлі скрапленим газом для побутових потреб населення;

- необхідність отримання дозволу на початок виконання робіт підвищеної небезпеки та початок експлуатації (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, що надає підприємству можливість бути покупцем скрапленого газу на спеціалізованих аукціонах з продажу скрапленого газу для потреб населення;

- однією з обов'язкових вимог з реєстрації суб'єкта господарювання на спеціалізованих аукціонах з продажу скрапленого газу для потреб населення є лист-узгодження від обласної державної адміністрації (відповідно до Порядку перереєстрації підприємств – учасників спеціалізованих аукціонів з продажу скрапленого газу для потреб населення, затвердженого наказом виконавчого директора Української аграрної біржі від 14.12.2009 № 66).

Відповідно до частини першої статті 12 Закону України "Про захист економічної конкуренції" суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.

В межах Харківської області, окрім суб'єкта господарювання в особі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ", відсутні інші суб'єкти господарювання, які протягом квітня-грудня 2012 року, 2013-2014 років та січня-серпня 2015 року здійснювали реалізацію скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах).

Враховуючи зазначене, суб'єкт господарювання в особі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" у квітні-грудні 2012 року, 2013-2014 роках та січні-серпні 2015 року займав монопольне (домінуюче) становище на ринку реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) в межах негазифікованих населених пунктів Харківської області з часткою 100 відсотків.

Питання встановлення цін на скраплений газ, що реалізується населенню Харківської області у балонах ємністю 50 л (21 кг скрапленого газу), регулюється, зокрема, Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", Правилами, Постановою Кабінету Міністрів України від 25.12.1996 № 1548 "Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів), Положенням (стандарту) бухгалтерського обліку 16 "Витрати", затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 318, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 19.01.2000 за № 27/4248 (надалі – П(С)БО 16 «Витрати»), розпорядженням Харківської обласної державної адміністрації від 17.08.1999 № 696 "Про встановлення граничного рівня рентабельності на газ скраплений, що реалізується населенню".

1. Вартість 1 балону скрапленого газу ємністю 50 л (21 кг скрапленого газу)

була встановлена наказами:

- ПАТ "ХАРКІВГАЗ" від 01.08.2013 № 375 "Про внесення змін до наказу ПАТ "ХАРКІВГАЗ" від 24.07.2013 № 365 "Про введення в дію ціни на газ скраплений, що реалізується населенню у балонах";

- ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" від 17.09.2013 № 137 "Про зміну ціни на газ скраплений, що реалізується населенню Харківської області"

у розмірі 132,00 грн./1 балон та діяла в період з 20.09.2013 до 13.04.2014.

Розрахунок планової ціни на газ скраплений у розмірі 132,00 грн./1 балон, що реалізувався населенню Харківської області у балонах ємністю 50 л. (21 кг) (з урахуванням доставки), було здійснено ПАТ "ХАРКІВГАЗ" на підставі, зокрема, фактичних Експлуатаційних витрат ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" за період 2013 року (надалі - Експлуатаційні витрати за 2013 рік).

Експлуатаційні витрати за 2013 рік поділяються на: матеріальні витрати, витрати на оплату праці, соціальні нарахування, амортизацію та інші витрати.

Ціна реалізації 132,00 грн./1 балон (21 кг) обрахована шляхом добутку планової відпускної ціни за 1 кг (з ПДВ), на 21 кг (обсяг одного балону). Так, ціна реалізації складає $6\,285,60 \text{ грн./т} / 1000 \times 21 \text{ кг} = 132,00 \text{ грн.}$ (з ПДВ).

Планова відпускна ціна скрапленого газу за 1 тону у розмірі 6 285,60 грн./т складається з витрат ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" за період 2013 року, а саме:

- вартості газу (1 775,00 грн./т);
- експлуатаційних витрат ПАТ "ХАРКІВГАЗ" (96,00 грн./т);
- експлуатаційних витрат ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" за період 2013 року (2 915,30 грн./т);
- рентабельності (15 %);
- ПДВ (20 %).

Окремі статті Експлуатаційних витрат за 2013 рік ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" (ціна реалізації 132,00 грн./1 балон) є завищеними, що може призвести до завищення вартості скрапленого газу для побутових потреб населення в цілому.

1) Відповідно до пункту 1.5. Експлуатаційних витрат за 2013 рік, витрати на електроенергію по Харківському управлінню ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" протягом січня-грудня 2013 року складають 267 821,40 гривень (без ПДВ).

В якості підтвердження витрат з електроенергії ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" було надано:

- копію договору про постачання електричної енергії АК "Харківобленерго" (надалі - АК "ХОЕ") від 01.10.2009 № 338;

- акти приймання-передачі електричної енергії, оформлені між АК "ХОЕ" та ТОВ "РЕГІОНГАЗ" за період 2013 року;

- акт прийому-здачі виконаних робіт від 24.09.2013 № 13946 щодо заміни лічильника електроенергії за заявою споживача, оформлений між Богодухівським РВЕ АК "ХОЕ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ";

- копію договору про спільне використання технологічних мереж ТОВ "Харків-Капітал" від 01.04.2010;

- акти надання послуг, оформлені між ТОВ «Харків-Капітал» та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" за період січня-лютого, квітня-травня, липня-жовтня 2013 року;

- акти здачі-приймання робіт (надання послуг) щодо спільного використання технологічних мереж, укладені між ТОВ "Престиж" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" згідно з договором від 03.05.2012 за період січня, квітня, грудня 2013 року;

- акт приймання виконаних робіт від 29.03.2013 № 1467 щодо проведення технічної перевірки точки обліку та опломбування, оформлений між Вовчанським РВЕ АК "ХОЕ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" за адресою смт. Старий Салтів (вул. Харківська, 46);

- акт приймання виконаних робіт від 02.09.2013 № 1254, оформлений між Зміївським РВЕ АК "ХОЕ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" за адресою с. Безпалівка (вул. Привокзальна, 2 А);

- акт приймання виконаних робіт від 14.04.2013 № 1780, оформлений між Золочевським РВЕ АК "ХОЕ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" за адресою м. Золочів;

- акт приймання виконаних робіт від 29.03.2013 № 1779/104.13, оформлений між Красноградським РВЕ АК «ХОЕ» та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" за адресою с. Наталіне (АГЗП);

- акт виконаних робіт з технічного обслуговування від 16.12.2013 № 556/3927, оформлений між Красноградським РЕМ АК «ХОЕ» та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ";

- рахунок від 26.04.2013 № 49, оформлений між АК «ХОЕ» та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" щодо технічної перевірки точок опломбування АГЗП за адресою с. Наталіне;

- рахунок № 0338, оформлений між АК "ХОЕ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" щодо перевищення договірної величини.

ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" до витрат, пов'язаних з оплатою постачання електричної енергії, спільного використання технологічних мереж та технічного обслуговування електричних мереж, належать лише фактичні витрати з відшкодування витрат по виробничим приміщенням, а саме, по газонаповнюючих пунктах (ГНП) та газонаповнюючих станціях (ГНС) за січень-грудень 2013 року, з урахуванням питомої ваги реалізації скрапленого газу, що реалізується для побутових потреб населенню у балонах ємністю 50 л (21 кг скрапленого газу) до загального обсягу реалізації скрапленого газу, які у 2013 році становлять 41 406,23 грн. Відповідно до наданих документів, витрати на електричну енергію

помісячно наведено у додатку № 1 до цього рішення.

З додатку № 1 вбачається, що фактичні витрати з електроенергії за період січня-грудня 2013 року становлять 41 406,23 грн. (без ПДВ), а не 267 821,40 грн. (без ПДВ), як визначено Експлуатаційними витратами за 2013 рік, що може призвести до завищення вартості 1 балону скрапленого газу для побутових потреб споживачів негазифікованих населених пунктів Харківської області на 6,5 % ($226415,17 / 3452343,94 * 100, \%$).

2) Відповідно до пункту 1.2. Експлуатаційних витрат за 2013 рік, витрати скрапленого газу на технологічні потреби складають 145 618,76 гривень (без ПДВ).

За інформацією ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" зазначені витрати включають в себе втрати скрапленого газу, які виникають під час проведення технологічних операцій зливу, наливу скрапленого газу, роботи технологічного обладнання, проведенні технологічних ремонтів обладнання.

Втім, відповідно до інформації щодо руху скрапленого газу для побутових потреб населення, який знаходився на балансі та поза балансом ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ", втрати газу відсутні, що підтверджується наступним розрахунком.

Так, за період 2013 року було реалізовано 1 102,79 т. Залишки на 01 січня 2013 року склали 40,23 т, а на 01 січня 2014 року – 164,32 т. В зазначений період було придбано 1 226,88 т.

$$\text{Отже, } 40,23 \text{ т} + 1\ 226,88 \text{ т} - 1\ 102,79 \text{ т} = 164,32 \text{ т.}$$

Таким чином, включення втрат скрапленого газу на технологічні потреби у 2013 році у розмірі 145 618,76 гривень (без ПДВ) за їх фактичної відсутності може призвести до завищення вартості 1 балону скрапленого газу для побутових потреб споживачів негазифікованих населених пунктів Харківської області в 2013 році на 4,22 % ($((145\ 618,76 / 3\ 452\ 343,94) * 100\%)$).

3) Відповідно до пункту 5.16. Експлуатаційних витрат за 2013 рік, витрати з відшкодування ПАТ "ХАРКІВГАЗ" податку на землю по ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" складають 82 353,41 гривень (без ПДВ).

В якості підтвердження витрат у визначеній сумі ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" надано інформацію щодо витрат з відшкодування ПАТ "ХАРКІВГАЗ" податку на землю по Харківському управлінню ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ", копії договорів оренди земельних ділянок та акти відшкодування витрат з податку на землю за 2013 рік.

Згідно з пооб'єктним переліком витрат, пов'язаних з оплатою орендної плати (земельного податку) за земельні ділянки, до актів відшкодування витрат належать фактичні витрати з відшкодування податку на землю за земельні ділянки, на яких розташовані газонаповнюючі пункти (ГНП) та газонаповнюючі станції (ГНС), за період 2013 року, у розмірі 317 576,88 грн.

Витрати з відшкодування ПАТ "ХАРКІВГАЗ" податку на землю пов'язані з реалізацією спеціалізованого скрапленого газу для побутових потреб населення за

2013 рік, з урахуванням питомої ваги реалізації скрапленого газу, що реалізується для побутових потреб населенню у балонах ємністю 50 л. (21 кг.) до загального обсягу реалізації скрапленого газу, становлять 45704,60 грн. Аналіз витрат ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" наведено у додатку № 2 до цього рішення.

Як вбачається з додатку № 2, завищення розміру відшкодування ПАТ "ХАРКІВГАЗ" податку на землю становить 36 648,81 грн., що може призвести до завищення вартості 1 балону скрапленого газу для побутових потреб споживачів негазифікованих населених пунктів Харківської області на 1,06 % ($(36\ 648,81 / 3\ 452\ 343,94) * 100\%$).

Таким чином, дії суб'єкта господарювання в особі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ", які полягають у встановленні економічно необґрунтованої завищеної вартості скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) шляхом застосування завищених експлуатаційних витрат ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ", а саме таких статей витрат як електроенергія, скраплений газ на технологічні потреби, відшкодування ПАТ "ХАРКІВГАЗ" податку на землю, можуть призвести до завищення вартості 1 балону скрапленого газу для побутових потреб споживачів негазифікованих населених пунктів Харківської області на 11,78 % або 408 682,74 грн.

Отже, за період 2013 року Експлуатаційні витрати ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" (ціна реалізації 132,00 грн./1 балон) мають наступний вигляд, який наведено у додатку № 3 до цього рішення.

Таким чином, завищення вартості 1 балону скрапленого газу в період жовтня-грудня 2013 року та січня-квітня 2014 року (введення в дію ціни на газ скраплений, що реалізується населенню у балонах з 20.09.2013 у розмірі 132,00 гривень за 1 балон скрапленого газу) складає 3,41 % ($127,50/132,00 * 100 - 100$) або 4,50 грн./1 балон.

В період жовтня-грудня 2013 року та січня-квітня 2014 року (ціна реалізації 132,00 грн./1 балон діяла з 20.09.2013 до 13.04.2014) суб'єктом господарювання в особі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" реалізовано близько 28 926 балонів.

Отже, внаслідок завищення фактичних Експлуатаційних витрат ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" суб'єктом господарювання в особі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" заподіяно шкоду населенню негазифікованих населених пунктів Харківської області в розмірі 130 167,00 грн. ($28\ 926 * 4,50$).

Займаючи монопольне (домінуюче) становище на ринку скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах), суб'єкт господарювання в особі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" може встановлювати для споживачів економічно необґрунтовані ціни.

Через обмеженість альтернативних джерел постачання товарів, що задовольняли б попит за нормальними умовами торгівлі, домінуюча компанія стає для покупців торговельним партнером, стосунків з яким важко уникнути.

За таких умов споживачі потребують спеціального правового захисту,

оскільки сам ринковий механізм з адекватним рівнем конкуренції вже не функціонує і не може захистити їх належним чином.

За відсутності ефективної конкуренції на ринку скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) споживачі не мають альтернативних джерел придбання зазначеного товару. Тому, при купівлі скрапленого газу споживачі вимушені погоджуватись на ціни домінуючої компанії, що було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.

Дії суб'єкта господарювання в особі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів та були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) в межах негазифікованих населених пунктів Харківської області, адже в такому випадку споживачі могли б можливість обирати між кількома виконавцями, і у разі ущемлення їх інтересів могли б обрати іншого виконавця таких послуг.

Враховуючи наведене, матеріалами Справи у їх сукупності доведено, що дії суб'єкта господарювання в особі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ", які полягають у встановленні наказами від 01.08.2013 № 375 "Про внесення змін до наказу ПАТ "ХАРКІВГАЗ" від 24.07.2013 № 365 "Про введення в дію ціни на газ скраплений, що реалізується населенню у балонах" та від 17.09.2013 № 137 "Про зміну ціни на газ скраплений, що реалізується населенню Харківської області" економічно необґрунтованої завищеної вартості скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) шляхом застосування завищених експлуатаційних витрат ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ", а саме таких статей витрат як електроенергія, скраплений газ на технологічні потреби, відшкодування ПАТ "ХАРКІВГАЗ" податку на землю, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах).

2. Вартість 1 балону скрапленого газу ємністю 50 л (21 кг скрапленого газу) була встановлена наказами:

- ПАТ "ХАРКІВГАЗ" від 31.07.2014 № 389 "Про введення в дію ціни на газ скраплений, що реалізується населенню у балонах";

- ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" від 27.08.2014 № 111 "Про зміну ціни на газ скраплений, що реалізується населенню Харківської області"

у розмірі 178,00 грн./1 балон, яка діяла в період з 04.09.2014 до 18.03.2015.

Розрахунок планової ціни на газ скраплений у розмірі 178,00 грн./1 балон, що реалізувався населенню Харківської області у балонах ємністю 50 л. (21 кг) (з урахуванням доставки), здійснено ПАТ "ХАРКІВГАЗ" на підставі планових Експлуатаційних витрат ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" за жовтень-грудень 2014

року (надалі - Експлуатаційні витрати за жовтень-грудень 2014 року).

Експлуатаційні витрати за жовтень-грудень 2014 року поділяються на: матеріальні витрати, витрати на оплату праці, соціальні нарахування, амортизацію та інші витрати.

Ціна реалізації 178,00 грн./1 балон (21 кг) обрахована шляхом добутку планової відпускної ціни за 1 кг (з ПДВ) на 21 кг (обсяг одного балону). Так, ціна реалізації складає $8\,476,13 \text{ грн./т} / 1000 \times 21 \text{ кг} = 178,00 \text{ грн.}$ (з ПДВ).

Планова відпускна ціна скрапленого газу за 1 тону у розмірі 8 476,13 грн./т складається з витрат ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" за період жовтня-грудня 2014 року, а саме:

- вартості газу (2 665,83 грн./т);
- експлуатаційних витрат ПАТ "ХАРКІВГАЗ" (96,00 грн./т);
- експлуатаційних витрат ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" (3 834,30 грн./т) за період жовтня-грудня 2014 року;
- рентабельності (11,89 %);
- ПДВ (20 %).

Окремі статті Експлуатаційних витрат за період жовтня-грудня 2014 року ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" (ціна реалізації 178,00 грн./1 балон) є завищеними, що може призвести до завищення вартості скрапленого газу для побутових потреб населення в цілому.

1) Відповідно до пункту 1.5. Експлуатаційних витрат за жовтень-грудень 2014 року, витрати на електроенергію по Харківському управлінню ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" протягом жовтня-грудня 2014 року складають 43 604,97 гривень (без ПДВ).

В якості підтвердження витрат з електроенергії ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" було надано:

- копію договору про постачання електричної енергії АК "Харківобленерго" (надалі - АК "ХОЕ") від 01.10.2009 № 338;
- акти приймання-передачі електричної енергії, оформлені між АК «ХОЕ» та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" за період 2013 року;
- акт прийому-здачі виконаних робіт від 24.09.2013 № 13946 щодо заміни лічильника електроенергії за заявою споживача, оформлений між Богодухівським РВЕ АК "ХОЕ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ";
- копію договору про спільне використання технологічних мереж ТОВ "Харків-Капітал" від 01.04.2010;
- акти надання послуг, оформлені між ТОВ "Харків-Капітал" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" за період січня-лютого, квітня-травня, липня-жовтня 2013 року;
- акти здачі-приймання робіт (надання послуг) щодо спільного використання технологічних мереж, укладені між ТОВ "Престиж" та

ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" згідно з договором від 03.05.2012 за період січня, квітня, грудня 2013 року;

- акт приймання виконаних робіт від 29.03.2013 № 1467 щодо проведення технічної перевірки точки обліку та опломбування, оформлений між Вовчанським РВЕ АК "ХОЕ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" за адресою смт. Старий Салтів (вул. Харківська, 46);

- акт приймання виконаних робіт від 02.09.2013 № 1254, оформлений між Зміївським РВЕ АК "ХОЕ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" за адресою с. Безпалівка (вул. Привокзальна, 2 А);

- акт приймання виконаних робіт від 14.04.2013 № 1780, оформлений між Золочевським РВЕ АК "ХОЕ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" за адресою м. Золочів;

- акт приймання виконаних робіт від 29.03.2013 № 1779/104.13, оформлений між Красноградським РВЕ АК "ХОЕ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" за адресою с. Наталіне (АГЗП);

- акт виконаних робіт з технічного обслуговування від 16.12.2013 № 556/3927, оформлений між Красноградським РЕМ АК «ХОЕ» та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ";

- рахунок від 26.04.2013 № 49, оформлений між АК "ХОЕ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" щодо технічної перевірки точок опломбування АГЗП за адресою с. Наталіне;

- рахунок № 0338, оформлений між АК "ХОЕ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" щодо перевищення договірної величини.

ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" до витрат, пов'язаних з оплатою постачання електричної енергії, спільного використання технологічних мереж та технічного обслуговування електричних мереж, належать лише фактичні витрати з відшкодування витрат по виробничим приміщенням, а саме, по газонаповнюючих пунктах (ГНП) та газонаповнюючих станціях (ГНС) за жовтень-грудень 2014 року, з урахуванням питомої ваги реалізації скрапленого газу, що реалізується для побутових потреб населенню у балонах ємністю 50 л (21 кг скрапленого газу) до загального обсягу реалізації скрапленого газу, які у жовтні-грудні 2014 року становлять 21 607,51 грн. Відповідно до наданих документів, витрати на електричну енергію помісячно наведено у вигляді додатку № 4 до цього рішення.

З додатку № 4 вбачається, що фактичні витрати з електроенергії за період жовтня-грудня 2014 року становлять 21 607,51 грн. (без ПДВ), а не 43 604,97 грн. (без ПДВ), як визначено Експлуатаційними витратами за 2014 рік, що може призвести до завищення вартості 1 балону скрапленого газу для побутових потреб споживачів негазифікованих населених пунктів Харківської області на 1,6% ($21997,46 / 1370853,15 * 100, \%$).

2) Відповідно до пункту 1.2. Експлуатаційних витрат за жовтень-грудень 2014 року, витрати скрапленого газу на технологічні потреби складають 23 865,8 гривень (без ПДВ).

За інформацією ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" зазначені витрати включають в себе втрати скрапленого газу, які виникають під час проведення технологічних операцій зливу, наливу скрапленого газу, роботи технологічного обладнання, проведенні технологічних ремонтів обладнання.

Втім, відповідно до інформації щодо руху скрапленого газу для побутових потреб населення, який знаходився на балансі та поза балансом ТОВ «ХАРКІВРЕГІОНГАЗ», втрати газу відсутні, що підтверджується наступним розрахунком.

Так, за жовтень-грудень 2014 року було реалізовано 431,78 т. Залишки на 01 жовтня 2014 року склали 8,49 т, а на 01 січня 2015 року склали 307,43 т. В зазначений період було придбано 730,72 т.

$$\text{Отже, } 8,49 \text{ т} + 730,72 \text{ т} - 431,78 \text{ т} = 307,43 \text{ т.}$$

Таким чином, включення втрат скрапленого газу на технологічні потреби за період жовтня-грудня 2014 року у розмірі 23 865,8 гривень (без ПДВ) за їх фактичної відсутності може призвести до завищення вартості 1 балону скрапленого газу для побутових потреб споживачів негазифікованих населених пунктів Харківської області за період жовтня-грудня 2014 року на 1,74 % $((23\ 865,8 / 1\ 370\ 853,15) * 100\%)$.

3) Відповідно до пункту 1.1. Експлуатаційних витрат за жовтень-грудень 2014 року, витрати скрапленого газу для власних потреб (заправка авто "кліть") по Харківському управлінню ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" протягом жовтня-грудня 2014 року складають 274 970,45 гривень (без ПДВ).

ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" було надано розрахунки витрат скрапленого газу для власних потреб (заправка авто "кліть"), а саме: роздруківки за субрахунком 203 "Паливо" (нафтопродукти, тверде паливо, мастильні матеріали) (без ПДВ) за період жовтня-грудня 2014 року.

Рахунок 20 «Виробничі запаси» призначено для узагальнення інформації про наявність і рух належних підприємству запасів сировини та матеріалів (в т.ч. сировина й матеріали, які є в дорозі та в переробці), будівельних матеріалів, запчастин, матеріалів сільськогосподарського призначення, палива, тари й тарних матеріалів, відходів основного виробництва.

На субрахунку 203 «Паливо» (нафтопродукти, тверде паливо, мастильні матеріали) обліковуються наявність та рух палива, що придбається чи наготовляється для технологічних потреб виробництва, експлуатації транспортних засобів, а також для вироблення енергії та опалення будівель. Тут також обліковуються оплачені талони на нафтопродукти і газ.

Відповідно до субрахунків 203 «Паливо» (нафтопродукти, тверде паливо, мастильні матеріали) витрати скрапленого газу для власних потреб (заправка авто "кліть") наведено у додатку № 5 до цього рішення.

З додатку № 5 вбачається, що фактичні матеріальні витрати скрапленого газу для власних потреб (заправка авто "кліть") за період жовтня-грудня 2014 року становлять 221 091,34 гривень (без ПДВ), а не 274 970,45 гривень (без ПДВ), як

визначено Експлуатаційними витратами за 2014 рік, може призвести до необґрунтованого завищення вартості 1 балону скрапленого газу для побутових потреб споживачів негазифікованих населених пунктів Харківської області на 3,93 % $((53\,879,11 / 1\,370\,853,15) * 100\%)$.

4) Відповідно до пункту 5.16. Експлуатаційних витрат за жовтень-грудень 2014 року, витрати з відшкодування ПАТ "ХАРКІВГАЗ" податку на землю ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" складають 23 392,49 гривень (без ПДВ).

В якості підтвердження витрат у визначеній сумі ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" надано інформацію щодо витрат з відшкодування ПАТ "ХАРКІВГАЗ" податку на землю по Харківському управлінню ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ", копії договорів оренди земельних ділянок та акти відшкодування витрат з податку на землю за період жовтня-грудня 2014 року.

Згідно пооб'єктного переліку витрат, пов'язаних з оплатою орендної плати (земельного податку) за земельні ділянки, до актів відшкодування витрат належать фактичні витрати з відшкодування податку, на землю за земельні ділянки на яких розташовані газонаповнюючі пункти (ГНП) та газонаповнюючі станції (ГНС), за період жовтня-грудня 2014 року, становлять 79 220,19 грн.

Витрати з відшкодування ПАТ "ХАРКІВГАЗ" податку на землю пов'язані з реалізацією спеціалізованого скрапленого газу для побутових потреб населення за жовтень-грудень 2014 року, з урахуванням питомої ваги реалізації скрапленого газу, що реалізується для побутових потреб населенню у балонах ємністю 50 л. (21 кг.) до загального обсягу реалізації скрапленого газу, становлять 14 814,19 грн. Аналіз витрат ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" наведено у додатку № 6 до цього рішення.

Як вбачається з додатку № 6, завищення розміру відшкодування ПАТ "ХАРКІВГАЗ" податку на землю становить 8 578,30 грн., що може призвести до завищення вартості 1 балону скрапленого газу для побутових потреб споживачів негазифікованих населених пунктів Харківської області на 0,63 % $((8\,578,30 / 1\,370\,853,15) * 100\%)$.

Таким чином, дії суб'єкта господарювання в особі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ", які полягають у встановленні економічно необґрунтованої завищеної вартості скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) шляхом застосування завищених експлуатаційних витрат ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ", а саме таких статей витрат як електроенергія, скраплений газ на технологічні потреби, скраплений газ для власних потреб (заправка авто "кліть"), відшкодування ПАТ "ХАРКІВГАЗ" податку на землю, можуть призвести до завищення вартості 1 балону скрапленого газу для побутових потреб споживачів негазифікованих населених пунктів Харківської області на 7,9 % або 108 320,67 грн.

Отже, за період жовтня-грудня 2014 року Експлуатаційні витрати ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" (ціна реалізації 178,00 грн./1 балон) мають наступний вигляд, який наведено у додатку № 7 до цього рішення.

Таким чином, завищення вартості 1 балону скрапленого газу в період

жовтня-грудня 2014 року та січня-березня 2015 року (введення в дію ціни на газ скраплений, що реалізується населенню у балонах з 04.09.2014 у розмірі 178,00 гривень за 1 балон скрапленого газу) складає 14,42 % ($152,33/178,00 \times 100 - 100$) або 25,67 грн./1 балон.

В період жовтня-грудня 2014 року та січня-березня 2015 року (ціна реалізації 178,00 грн./1 балон діяла з 04.09.2014 до 18.03.2015) суб'єктом господарювання в особі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" реалізовано близько 29 152 балонів.

Отже, внаслідок завищення фактичних Експлуатаційних витрат за жовтень-грудень 2014 року ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" суб'єктом господарювання в особі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" заподіяно шкоду населенню негазифікованих населених пунктів Харківської області в розмірі 748 331,84 грн. ($29\ 152 \times 25,67$).

Займаючи монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах), суб'єкт господарювання в особі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" міг встановлювати для споживачів економічно необґрунтовані ціни.

Через обмеженість альтернативних джерел постачання товарів, що задовольняли б попит за нормальними умовами торгівлі, домінуюча компанія стає для покупців торговельним партнером, стосунків з яким важко уникнути.

За таких умов споживачі потребують спеціального правового захисту, оскільки сам ринковий механізм з адекватним рівнем конкуренції вже не функціонує і не може захистити їх належним чином.

За відсутності ефективної конкуренції на ринку скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) споживачі не мають альтернативних джерел придбання зазначеного товару. Тому, при купівлі скрапленого газу споживачі вимушені погоджуватись на ціни домінуючої компанії, що було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.

Дії суб'єкта господарювання в особі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" могли призвести до ущемлення інтересів споживачів та були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) в межах негазифікованих населених пунктів Харківської області, адже в такому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома виконавцями, і у разі ущемлення їх інтересів могли б обрати іншого виконавця таких послуг.

Враховуючи наведене, матеріалами Справи у їх сукупності доведено, що дії суб'єкта господарювання в особі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ", які полягають у встановленні наказами від 31.07.2014 № 389 "Про введення в дію ціни на газ скраплений, що реалізується населенню у балонах" та від 27.08.2014 № 111 "Про зміну ціни на газ скраплений, що реалізується населенню Харківської області" економічно необґрунтованої завищеної вартості скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) шляхом застосування завищених експлуатаційних витрат

ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ", а саме таких статей витрат як електроенергія, скраплений газ на технологічні потреби, скраплений газ для власних потреб (заправка авто "кліть"), відшкодування ПАТ "ХАРКІВГАЗ" податку на землю, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах).

На подання про попередні висновки у Справі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" листами від 27.12.2017 № Kh-М318321-1217 (вх. № 4538) та № 870 (вх. № 4539) відповідно надали свої заперечення щодо методики розподілу витрат на їх підприємствах, які спростовуються наступним.

По-перше, ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" зазначають, що вважають прийняту в ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" методику розподілу витрат правильною та аргументованою.

Так, ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" повідомили, що витрати по електроенергії, відшкодування ПАТ "ХАРКІВГАЗ" податку на землю, витрати на технологічні потреби та витрати скрапленого газу для власних потреб (заправка авто "кліть") по Харківському управлінню розраховувались від загальної суми витрат з врахуванням питомої ваги об'єму реалізації скрапленого газу від загального об'єму реалізації скрапленого газу для населення та реалізації комерційного скрапленого газу по Харківській області.

Втім, таке заперечення не може бути прийняте до уваги з огляду на наступне.

В ході розгляду Справи територіальним відділенням доведено, що витрати ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" на електроенергію, скраплений газ на технологічні потреби, скраплений газ для власних потреб (заправка авто "кліть"), відшкодування ПАТ "ХАРКІВГАЗ" податку на землю можуть бути віднесені до конкретного виду діяльності ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ", зокрема, реалізація скрапленого газу для побутових потреб населення (в балонах) та реалізація скрапленого газу у якості моторного пального.

Визначений ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" метод калькулювання може призвести до збільшення ціни на скраплений газ в балонах для потреб населення, собівартість якого є нижчою, ніж розраховані суб'єктом господарювання в особі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" ціни.

Крім того, ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" не спростували тверджень територіального відділення, що метод розподіл витрат, прийнятий на їх підприємствах, не призводить до завищення вартості 1 балону скрапленого газу для побутових потреб (населення).

Також щодо витрат з відшкодування ПАТ "ХАРКІВГАЗ" податку на землю слід зазначити, що ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" територіальному відділенню було надано копії договорів оренди земельних ділянок та актів відшкодування витрат з

податку на землю за період жовтня-грудня 2014 року, невід'ємною частиною яких є пооб'єктні переліки витрат, пов'язані з оплатою орендної плати (земельного податку) за земельні ділянки.

До вищезазначеного переліку включено витрати, пов'язані з оплатою орендної плати (земельного податку) за земельні ділянки на яких розташовані АГЗП, ГНП та ГНС ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ".

Витрати за договорами про компенсацію орендної плати (земельного податку) на земельні ділянки, на яких розташовані АГЗП, не пов'язані безпосередньо з виготовленням скрапленого газу для побутових потреб населення та не можуть бути враховані до розрахунку вартості 1 балону скрапленого газу для побутових потреб населення.

Крім того, розпорядженням Харківської обласної державної адміністрації від 17.08.1999 № 696 "Про встановлення граничного рівня рентабельності на газ скраплений, що реалізується населенню" (зі змінами, внесеними розпорядженням Харківської обласної державної адміністрації від 14.02.2000 № 139) передбачено, що при формуванні статті собівартості "Експлуатаційні витрати" виключити з розрахунку витрати, які безпосередньо відносяться до автозаправних станцій.

По-друге, щодо розрахунку пункту 1.1. Експлуатаційних витрат, витрати скрапленого газу для власних потреб (заправка авто "кліть") по Харківському управлінню, ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" зазначили, що до калькуляції ціни реалізації 1 балону скрапленого газу для побутових потреб населення враховувались:

- сума витрат ПММ автомобілів "кліть" Харківського управління в розмірі 100 % (як прямі витрати, які пов'язані з реалізацією Скрапленого газу);

- сума витрат ПММ інших автомобілів (АЦСГ та легкових автомобілів) Харківського управління з врахуванням питомої ваги об'єму реалізації скрапленого газу (реалізації скрапленого газу для потреб населення та реалізації комерційного газу) по Харківській області, виходячи з того, що зазначені автомобілі обслуговують реалізацію як спеціалізованого скрапленого газу, так і комерційного (як загальновиробничі витрати по Харківському управлінню).

Відповідно до пункту 11 П(С)БО 16 "Витрати" перелік і склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) встановлюється підприємством.

Так, за пунктом 1.1. Експлуатаційних витрат передбачено, що до зазначеної статті витрат включаються витрати скрапленого газу для власних потреб (заправка авто "кліть") ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ".

Отже, заперечення ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" не може бути враховано, оскільки територіальним відділенням здійснювався аналіз саме за пунктом 1.1. Експлуатаційних витрат: витрати скрапленого газу для власних потреб (заправка авто "кліть").

По-третє, щодо витрат скрапленого газу на технологічні потреби, ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" фактично підтвердили їх

відсутність, посилаючись на неможливість їх існування внаслідок того, що відповідно до норм Порядку № 1064 та Порядку № 570 скраплений газ для побутових потреб населення заборонено використовувати поза цільовим призначенням.

Доказами, які підтверджують вчинення суб'єктом господарювання в особі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" порушення законодавства про захист економічної конкуренції, є документи, що містяться в матеріалах Справи та справи № 1/02-99-16.

Відповідно до форми № 2 "Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)" чистий дохід ПАТ "ХАРКІВГАЗ" від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2017 рік складає 590 971 000 (п'ятсот дев'яносто мільйонів дев'яносто сімдесят одна тисяча) гривень.

Відповідно до форми № 2 "Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)" чистий дохід ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2017 рік складає 252 118 000 (двісті п'ятдесят два мільйони сто вісімнадцять тисяч) гривень.

Отже, сумарна вартість доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) суб'єкта господарювання в особі ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" складає 843 089 000 (вісімсот сорок три мільйони вісімдесят дев'ять тисяч) гривень.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» (зі змінами), статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 № 291/5482 (зі змінами), та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що суб'єкт господарювання в особі ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "ХАРКІВГАЗ" (ідентифікаційний код – 03359500) та ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" (ідентифікаційний код – 36224035) відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за підсумками діяльності у період квітня-грудня 2012 року, 2013-2014 років та січня-серпня 2015 року займав монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (в балонах) в межах Харківської області, з часткою 100 %.

2. Визнати, що суб'єкт господарювання в особі ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "ХАРКІВГАЗ" (ідентифікаційний код – 03359500) та ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" (ідентифікаційний код – 36224035), встановивши наказами:

- ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "ХАРКІВГАЗ" від 01.08.2013 № 375 "Про внесення змін до наказу ПАТ "ХАРКІВГАЗ" від 24.07.2013 № 365 "Про введення в дію ціни на газ скраплений, що реалізується населенню у балонах";

- ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" від 17.09.2013 № 137 "Про зміну ціни на газ скраплений, що реалізується населенню Харківської області"

економічно необґрунтовану завищену вартість скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) шляхом застосування завищених експлуатаційних витрат ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ", а саме таких статей витрат як електроенергія; скраплений газ на технологічні потреби; відшкодування ПАТ "ХАРКІВГАЗ" податку на землю, вчинив порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах).

3. За порушення законодавства про захист економічної конкуренції, наведене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, відповідно до статті 52 Закону України "Про захист економічної конкуренції" накласти на суб'єкта господарювання в особі ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "ХАРКІВГАЗ" (ідентифікаційний код – 03359500) та ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" (ідентифікаційний код – 36224035) штраф у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

4. Визнати, що суб'єкт господарювання в особі ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "ХАРКІВГАЗ" (ідентифікаційний код – 03359500) та ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" (ідентифікаційний код – 36224035), встановивши наказами:

- ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "ХАРКІВГАЗ" від 31.07.2014 № 389 "Про введення в дію ціни на газ скраплений, що реалізується населенню у балонах";

- ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" та від 27.08.2014 № 111 "Про зміну ціни на газ скраплений, що реалізується населенню Харківської області"

економічно необґрунтовану завищену вартість скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах) шляхом застосування завищених

експлуатаційних витрат ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ", а саме таких статей витрат як електроенергія; скраплений газ на технологічні потреби; скраплений газ для власних потреб (заправка авто "кліть"); відшкодування ПАТ "ХАРКІВГАЗ" податку на землю, вчинив порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з реалізації скрапленого газу для побутових потреб населення (у балонах).

5. За порушення законодавства про захист економічної конкуренції, наведене в пункті 4 резолютивної частини цього рішення, відповідно до статті 52 Закону України "Про захист економічної конкуренції" накласти на суб'єкта господарювання в особі ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "ХАРКІВГАЗ" (ідентифікаційний код – 03359500) та ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" (ідентифікаційний код – 36224035) штраф у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України "Про захист економічної конкуренції" штраф повинен бути сплачений у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України "Про захист економічної конкуренції" протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до територіального відділення документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України "Про захист економічної конкуренції" рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Члени колегії

Гейда І.О.

Трегубець Н.О.

Приймак Є.Б.

Аврамова С.П.

Печенізька А.С.

Тевелєва Ю.В.

Додаток № 1

Період	Витрати електричної енергії згідно з Експлуатаційними витратами (без ПДВ), грн.	Витрати електричної енергії (відповідно до пооб'єктного врахування витрат) згідно з підтверджуючими документами (без ПДВ), грн.	Різниця (без ПДВ), грн.
січень 2013 року	6 757,50	1 970,92	-4 786,58
лютий 2013 року	14 076,00	2 806,52	-11 269,48
березень 2013 року	12 954,00	2 514,58	-10 439,42
квітень 2013 року	23 679,30	4 248,15	-19 431,15
травень 2013 року	26 565,90	4 167,27	-22 398,63
червень 2013 року	20 017,50	2 941,84	-17 075,66
липень 2013 року	29 840,10	4 323,99	-25 516,11
серпень 2013 року	30 778,50	3 830,30	-26 948,20
вересень 2013 року	29 437,20	4 291,11	-25 146,09
жовтень 2013 року	29 080,20	3 255,13	-25 825,07
листопад 2013 року	26 576,10	3 141,93	-23 434,17
грудень 2013 року	18 059,10	3 914,49	-14 144,61
Всього	267 821,40	41 406,23	-226 415,17

Додаток № 2

Період (2013 рік)	Витрати з відшкодування ПАТ «Харківгаз» податку на землю, пов'язані з реалізацією спеціалізованого скрапленого газу для побутових потреб населення за 2013 року згідно з Експлуатаційними витратами, грн.	Фактичні витрати з відшкодування ПАТ «Харківгаз» податку на землю згідно з підтверджуючими документами, грн.	Відсоток реалізації скрапленого газу для побутових потреб (в балонах) до загального обсягу реалізації скрапленого газу, %	Витрати з відшкодування ПАТ "Харківгаз" податку на землю, пов'язані з реалізацією спеціалізованого скрапленого газу для побутових потреб населення за 2013 року, грн. (п.3 * п.4 / 100 %)	Сума завищення витрат з відшкодування ПАТ «Харківгаз» податку на землю, грн. (п.1-п.5)
січень	3 610,26	26 464,74	7,5	1 984,86	1 625,40
лютий	5 624,51	26 464,74	11,8	3 122,84	2 501,67
березень	4 663,05	26 464,74	9,8	2 593,54	2 069,51
квітень	8 508,88	26 464,74	17,8	4 710,72	3 798,16
травень	9 278,04	26 464,74	19,3	5 107,69	4 170,35
червень	7 162,84	26 464,74	14,9	3 943,25	3 219,59
липень	9 085,75	26 464,74	18,9	5 001,84	4 083,91
серпень	8 749,25	26 464,74	18,2	4 816,58	3 932,67
вересень	7 787,79	26 464,74	17,4	4 604,86	3 182,93
жовтень	5 239,93	26 464,74	10,9	2 884,66	2 355,27
листопад	5 864,85	26 464,74	12,2	3 228,70	2 636,15
грудень	6 778,26	26 464,74	14,0	3 705,06	3 073,20
Разом:	82 353,41	317 576,88		45 704,60	36 648,81

Додаток № 3

Складові розрахунку відпускної ціни	Планова величина відповідно до розрахунків ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ"	Планова величина з урахуванням фактичних експлуатаційних витрат в 2013 році
Вартість газу, грн./т	1 775,00	1 775,00
Експлуатаційні витрати ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ", грн./т	2 915,30	2 759,96
Експлуатаційні витрати ПАТ "ХАРКІВГАЗ", грн./т	96,00	96,00
Рентабельність, %	15	15
ПДВ, %	20	20
Відпускна ціна за 1 тону, грн.	6 285,60	6 071,22
Відпускна ціна за 1 балон, грн.	132,00	127,50

Додаток № 4

Період	Витрати електричної енергії згідно з Експлуатаційними витратами (без ПДВ), грн.	Витрати електричної енергії (відповідно до пооб'єктного врахування витрат) згідно з підтверджуваними документами (без ПДВ), грн.	Різниця (без ПДВ), грн.
жовтень 2014 року	13 761,08	5 174,42	- 8 586,66
листопад 2014 року	14 415,68	8 100,30	- 6 315,38
грудень 2014 року	15 428,21	8 332,78	- 7 095,43
Всього	43 604,97	21 607,51	- 21 997,46

Додаток № 5

Період	Витрати скрапленого газу для власних потреб (заправка авто "кліть") згідно Експлуатаційних витрат (без ПДВ), грн.	Витрати скрапленого газу для власних потреб (заправка авто "кліть") згідно субрахунку 203 (без ПДВ), грн.	Різниця (без ПДВ), грн.
жовтень 2014 року	96745,63	76306,67	20438,96
листопад 2014 року	89757,75	72873,59	16884,16
грудень 2014 року	88467,07	71911,08	16555,99
Всього	274 970,45	221 091,34	53 879,11

Додаток № 6

Період (2014 року)	Витрати з відшкодування ПАТ «Харківгаз» податку на землю, пов'язані з реалізацією спеціалізованого скрапленого газу для побутових потреб населення за жовтень-грудень 2014 року згідно з Експлуатаційними витратами, грн.	Фактичні витрати з відшкодування ПАТ «Харківгаз» податку на землю згідно з підтверджуваними документами, грн.	Відсоток реалізації скрапленого газу для побутових потреб (в балонах) до загального обсягу реалізації скрапленого газу, %	Витрати з відшкодування ПАТ "Харківгаз" податку на землю, пов'язані з реалізацією спеціалізованого скрапленого газу для побутових потреб населення, грн.	Сума завищення витрат з відшкодування ПАТ «Харківгаз» податку на землю, грн. (п.1-п.5)
жовтень	6 198,23	26 406,73	14,7	3 881,80	2 316,43
листопад	8 982,14	26 406,73	21,4	5 651,04	3 331,10
грудень	8 212,12	26 406,73	20,0	5 281,35	2 930,77
Разом:	23 392,49	79 220,19		14 814,19	8 578,30

Складові розрахунку відпускної ціни	Планова величина відповідно до розрахунків ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ" за жовтень-грудень 2014 року	Планова величина з урахуванням фактичних експлуатаційних витрат а період жовтня-грудня 2014 року
Вартість газу, грн./т	2 665,83	2 665,83
Експлуатаційні витрати ТОВ "ХАРКІВРЕГІОНГАЗ", грн./т	3 834,30	2 924,02
Експлуатаційні витрати ПАТ "ХАРКІВГАЗ", грн./т	96,00	96,00
Рентабельність, %	11,89	11,89
ПДВ, %	20	20
Відпускна ціна за 1 тону, грн.	8 476,13	7 253,92
Відпускна ціна за 1 балон, грн.	178,00	152,33